

Onderwerp

Ruimtelijk voorstel Flevoland

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten

1. Akkoord te gaan met het bij het Rijk indienen van het Ruimtelijk Voorstel, als Flevolandse uitwerking van de nationale opgaven zoals gevraagd in het Startpakket van het Rijk.
2. De wensen en opvattingen die zijn ontvangen van de gemeenten en het waterschap als bijlage bij het Ruimtelijk Voorstel toe te voegen.

2. Doelstelling programmabegroting

Dit onderwerp past binnen het programma Ruimtelijke Ontwikkeling, wonen en landschap, en bij het onderwerp strategische agenda rijk-regio.

3. Eerdere behandeling

Op 22 februari 2023 hebben Provinciale Staten de Strategische Agenda Flevoland vastgesteld. Deze agenda vormt de basis voor het nu voorliggende ruimtelijk voorstel.

Op 7 juni 2023 is in de commissie RND een beeldvormende ronde gehouden over het proces van de ruimtelijke puzzel, en de stand van zaken van dat moment.

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling

Het ruimtelijk voorstel schetst een mogelijke doorontwikkeling van Flevoland richting 2030 en 2050, die deels vooruit loopt op bestaand beleid.

Het ruimtelijk voorstel is een product van de provincie, en heeft betrekking op de hele regio. De Strategische Agenda Flevoland (SAF) vormt de basis voor het ruimtelijk voorstel. De SAF is een gezamenlijk product van Rijk en Regio.

Het ruimtelijk voorstel is specifiek een vraag geweest aan de colleges van de twaalf provincies. Wel vraagt het rijk om het ruimtelijk voorstel ook af te stemmen met de gemeenten en het waterschap en het te laten accorderen door Provinciale Staten.

In de voorbereiding zijn de gemeenten en het waterschap ambtelijk betrokken, en daarnaast heeft het college de gemeenten en het waterschap gevraagd om wensen en opvattingen mee te geven. De gemeenten en het waterschap is gevraagd om deze wensen en opvattingen uiterlijk half november bij de provincie aan te leveren zodat ook Provinciale Staten hiervan kennis kunnen nemen en kunnen betrekken bij de oordeelsvorming.

5. Verdere behandeling PS

Het ruimtelijk voorstel zal benut worden bij de actualisatie van de Omgevingsvisie. De voorgestelde denkrichtingen uit het Ruimtelijk Voorstel kunnen een plek krijgen in de nieuwe provinciale Omgevingsvisie. Die nieuwe Omgevingsvisie is een formeel beleidsdocument die wordt vastgesteld door Provinciale Staten en waarbij ook participatie in een door Provinciale Staten gekozen vorm aan de orde zal zijn.

Provinciale Staten
13 december 2023

Agendapunt
9a

Lelystad
19 september 2023

Registratienummer
3161882

Afdeling/Bureau
SENB

Portefeuillehouder
Reus, J. de

Routing

Commissie Ruimte, Natuur en
Duurzaamheid:
18 oktober 2023
22 november 2023
29 november 2023

In het proces van het rijk is verder opgenomen dat er in 2024 met alle provincie een ruimtelijk arrangement wordt opgesteld dat gebaseerd is op de ruimtelijke voorstellen. Dat ruimtelijk arrangement zal ter vaststelling worden voorgelegd aan Provinciale Staten. De inzet van de provincie Flevoland is dat het ruimtelijk arrangement een nieuwe versie wordt van de uitvoeringsagenda van de Strategische Agenda Flevoland, met daaraan gekoppeld een gezamenlijke rijk-regio investeringsagenda.

6. Korte toelichting op voorstel

In december 2022 heeft het Rijk aan alle twaalf provincies een startpakket (aangeboden met de vraag om in oktober 2023 met een ruimtelijk voorstel te komen waarin de provincie aangeeft hoe ze, afgestemd met de gemeenten en het waterschap, de nationale opgaven voor de fysieke leefomgeving ruimtelijk vertalen en inpassen in de eigen provincie.

Conform de vraag van het rijk in het startpakket is zowel een beeld geschetst voor 2030, als een beeld voor 2050, waarbij een ruimtelijke uitwerking is gemaakt voor nationale doelen die in Flevoland een plek kunnen krijgen.

Het kaartbeeld tot en met 2030 is gebaseerd op bestaand beleid en bestaande afspraken. Aanvullend zijn in het kaartbeeld een aantal fysieke structuren opgenomen die voor de provincie randvoorwaardelijk zijn en waarvoor besluitvorming van het Rijk nodig is. De kaartbeelden richting 2050 zijn meer indicatief en daarmee agenderend richting het Rijk.

Het nu voorliggende concept Ruimtelijk Voorstel Flevoland borduurt voort op de Strategische Agenda Flevoland, die 22 februari 2023 is vastgesteld door Provinciale Staten, en is onderschreven door de ministerraad (maart 2023) en de Flevolandse gemeenten en het waterschap Zuiderzeelijn (februari tot juli 2023). De Strategische Agenda bevat een perspectief en een uitvoeringsagenda. Voor de uitvoeringsagenda wordt gewerkt aan een regionale investeringsagenda.

Bij de voorbereiding van het ruimtelijk voorstel is actief input opgehaald bij de gemeenten en het waterschap, en is ook afstemming geweest met de vier integrale NOVEX-gebieden waar Flevoland deel van uitmaakt (MRA, regio Zwolle, Lelylijn en Schiphol). Om een goed beeld te krijgen van het draagvlak voor het nu voorliggende voorstel wordt voorgesteld om de gemeenten en het waterschap te vragen om hun volksvertegenwoordigers de mogelijkheid te bieden wensen en opvattingen mee te geven.

Het definitieve ruimtelijk voorstel zal vervolgens in december 2023 worden aangeboden aan het rijk, inclusief de wensen en opvattingen vanuit de regio.

7. Beoogd effect

Met het ruimtelijk voorstel schetst de provincie Flevoland een beeld van de mogelijke doorontwikkeling van Flevoland, inclusief een globale ruimtelijke vertaling. Daarmee geeft de provincie aan in hoeverre ook nationale opgaven een plek kunnen krijgen in Flevoland, mits de aangegeven randvoorwaarden ook worden ingevuld. Met dit stuk agendeert en adresseert de provincie een groot aantal opgaven voor onze regio, met de intentie om in wederkerige samenwerking met het rijk de stap naar realisatie te kunnen zetten.

8. Argumenten

1.1. *Het Rijk heeft aan alle twaalf provincies gevraagd om aan te geven hoe nationale opgaven in hun provincie een plek kunnen krijgen.*

In december 2022 heeft het Rijk aan alle twaalf provincies een startpakket aangeboden (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/12/12/kamerbrief-aanbieding-provinciaal-startpakket-fysieke-leefomgeving>) met de vraag om in oktober 2023 met een ruimtelijk voorstel te komen waarin de provincie aangeeft hoe ze, afgestemd met de gemeenten en het waterschap, de

nationale opgaven voor de fysieke leefomgeving ruimtelijk vertalen en inpassen in de eigen provincie. Het rijk wil de ruimtelijke voorstellen benutten voor het opstellen van een Nationale omgevingsvisie. Met het ruimtelijk voorstel geven we als regio aan hoe wij de vraag van het rijk beantwoorden, en tegelijkertijd geven we de voor de regio relevante randvoorwaarden mee. Als volgende stap in het proces wil het rijk komen tot ruimtelijke arrangementen met elke provincie. Met dit voorstel nemen we daar al een voorschot op door randvoorwaarden mee te geven.

1.2. Het concept ruimtelijk voorstel is de Flevolandse uitwerking van de vragen die zijn gesteld in het startpakket.

In dit ruimtelijk voorstel wordt aangegeven welke (nationale) opgaven Flevoland denkt te kunnen accommoderen mits daarbij ook wordt voldaan aan een aantal randvoorwaarden. Conform de vraag van het rijk in het startpakket is zowel een beeld geschetst voor 2030, als een beeld voor 2050, waarbij een ruimtelijke uitwerking is gemaakt voor nationale doelen die in Flevoland een plek kunnen krijgen.

Het kaartbeeld tot en met 2030 is gebaseerd op bestaand beleid en bestaande afspraken. Aanvullend zijn in het kaartbeeld een aantal fysieke structuren opgenomen die voor de provincie randvoorwaardelijk zijn en waarvoor besluitvorming van het Rijk nodig is. De kaartbeelden richting 2050 zijn meer indicatief en daarmee agenderend richting het Rijk.

1.3. Het Rijk gaat de voorstellen van alle twaalf provincies gebruiken als input voor de actualisatie van de Nationale Omgevingsvisie (nota Ruimte).

Hierdoor krijgt het ruimtelijk voorstel een meer formele status ook al is het geen vastgesteld beleid en is de Nationale Omgevingsvisie alleen zelfbindend voor het Rijk. Met het Rijk is daarom afgesproken dat de provincies een concept ruimtelijk voorstel voorleggen aan Provinciale Staten, om na te gaan of de Staten het voorstel ook ondersteunen. Vervolgens kan de provincie dan in december 2023 het definitieve voorstel in te dienen. Nota Bene: Ook dan blijft het voorstel een 'bod' aan het Rijk zonder directe consequenties voor het provinciaal beleid

2.1. De Strategische Agenda Flevoland (SAF), dat de basis vormt voor het ruimtelijk voorstel, is een gezamenlijk product van Rijk en Regio.

Het nu voorliggende concept Ruimtelijk Voorstel Flevoland borduurt voor op de Strategische Agenda Flevoland, die 22 februari 2023 is vastgesteld door Provinciale Staten, en is onderschreven door de ministerraad (maart 2023) en de Flevolandse gemeenten en het waterschap Zuiderzeelijn (februari tot juli 2023).

Bij de voorbereiding van het ruimtelijk voorstel is actief input opgehaald bij de gemeenten en het waterschap, en is ook afstemming geweest met de vier integrale NOVEX-gebieden waar Flevoland deel van uitmaakt. Om een goed beeld te krijgen van het draagvlak voor het nu voorliggende voorstel wordt voorgesteld om de gemeenten en het waterschap te vragen om hun volksvertegenwoordigers de mogelijkheid te bieden wensen en bedenkingen mee te geven.

Het ruimtelijk voorstel zal vervolgens in december 2023 worden aangeboden aan het rijk, inclusief de wensen en bedenkingen vanuit de regio.

2.2. Door bij het Ruimtelijk Voorstel de wensen en opvattingen van gemeenten en waterschap mee te geven ontstaat ook zicht op het draagvlak bij de regionale overheden.

Het ruimtelijk voorstel is specifiek een vraag aan de twaalf provincies geweest. Wel vraagt het rijk om ook af te stemmen met de gemeenten en het waterschap. Binnen Flevoland is bij de voorbereiding van dit voorstel ook input gevraagd bij de gemeenten en het waterschap, zo zijn er een aantal gezamenlijke werksessies gehouden. Daarnaast is ook afstemming geweest met de NOVEX-gebieden waar Flevoland deel van uitmaakt (MRA, Regio Zwolle, Lelylijn en Schiphol), en met meer sectorale trajecten zoals het Flevolands Programma landelijk Gebied, de woonopgave, de energieopgave, en de ontwikkelingen op het gebied van landbouw, (circulaire) economie, landbouw enzovoorts. De doorontwikkeling van Flevoland is en blijft een gezamenlijk/regionaal belang. Door in deze fase van het proces wensen en opvattingen te vragen bij de regionale overheden ontstaat alvast een

beeld van mogelijke knelpunten en verschillen van inzicht. Dit kunnen we benutten om vervolgens bij de volgende stap, het ruimtelijk arrangement, als regio gezamenlijk tot wederkerige afspraken met het Rijk te komen. Inzet is om daarmee een stevige basis voor uitvoering te realiseren.

9. Kanttekeningen

Mogelijke consequenties van de val van het kabinet.

De door het Rijk gekozen aanpak met een startpakket en een uitvraag naar de twaalf provincies is in gang gezet door het nu demissionaire kabinet. De inschatting is dat de voorbereiding van de Nota Ruimte niet controversieel wordt verklaard. De vervolgstap, het komen tot ruimtelijke arrangementen zal naar verwachting wel een verantwoordelijkheid worden van het nieuwe kabinet.

Gebiedspartners zoals maatschappelijke partijen en inwoners zijn nog niet betrokken.

Het traject van het ruimtelijk voorstel is onder hoge tijdsdruk gedaan, er was daardoor geen gelegenheid om ook maatschappelijke partijen en inwoners bij het proces te betrekken. Voor een groot aantal van de genoemde ruimtelijke ontwikkelingen heeft consultatie in enige vorm (vaak sectoraal) al wel eerder plaatsgevonden. Voor de volgende stap, het opstellen van een ruimtelijk arrangement als basis voor verdere uitvoering, moet het proces nog worden uitgelijnd. Een goede betrokkenheid van gebiedspartners/inwoners is naar verwachting voor die fase wel noodzakelijk.

Het Ruimtelijk Voorstel vormt geen formeel juridisch ruimtelijk instrument in het kader Wet Ruimtelijke Ordening (WRO).

Het Ruimtelijk Voorstel zal een document zijn dat benut kan worden bij de actualisatie van de Omgevingsvisie. De voorgestelde denkrichtingen uit het Ruimtelijk Voorstel zijn input voor de nieuwe provinciale Omgevingsvisie. Die nieuwe Omgevingsvisie is wel een formeel document waarbij participatie in een door Provinciale Staten gekozen vorm aan de orde zal zijn.

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Concept ruimtelijke voorstel (80% versie)	3164552	Bijgevoegd
Brief aan colleges van de gemeenten en het waterschap	3163409	Bijgevoegd
Beantwoording reacties op Ruimtelijk voorstel - gebundeld	3191451	Bijgevoegd
Reacties van gemeenten en waterschap		Bijgevoegd
• Gemeente Zeewolde	3193637	Bijgevoegd
• Gemeente Dronten	3193626	Bijgevoegd
• Gemeente Urk	3193630	Bijgevoegd
• Waterschap Zuiderzeeland	3194285	Bijgevoegd
• Gemeente Lelystad	3193631	Bijgevoegd
• Gemeente Noordoostpolder	3193632	Bijgevoegd
• Gemeente Almere	3194266	Bijgevoegd
Ruimtelijk Voorstel Flevoland - Concept eindversie	3201790	Bijgevoegd
Aangepaste tekst 80%-versie (met aanvullingen in rood weergegeven)	3201800	Bijgevoegd